

JAKA BĘDZIE
ALEJA WOJSKA
POLSKIEGO

OD CYTADELI DO
ULICY
BOGUCKIEGO?

Raport z konsultacji społecznych dotyczących
konceptji rewitalizacji alei Wojska Polskiego na
odcinku od Cytadeli do ulicy Boguckiego

Warszawa, 20 lipca 2017 r.

konsultacje
społeczne
Warszawa

więcej informacji na stronie
www.konsultacje.um.warszawa.pl

SPIS TREŚCI

I. KALENDARIUM	3
II. INFORMACJE O PROJEKCIE	4-6
1. Spacer	5
2. Spotkania warsztatowe	6
3. Podsumowanie dyskusji	7
4. Prezentacja koncepcji zagospodarowania al. Wojska Polskiego	8
a. Uwagi po spotkaniu prezentującym koncepcję 31 maja 2017	8
5. Podsumowanie	9

Załączniki

Lista uwag zgłoszonych przez mieszkańców
Propozycja kształtowania przestrzeni placyków
Wizualizacja
Koncepcja

I KALENDARIUM

Spotkanie warsztatowe połączone ze spacerem

11 marca 2017 (sobota) 7, w godzinach 11:00-14:00, czytelnia Pod Sowami,
ul. Generała Józefa Zajączka 8

Spotkanie warsztatowe

15 marca 2017 (środa), w godzinach 17.00-19.00, czytelnia Pod Sowami,
ul. gen. Zajączka 8

Zbieranie uwag, punkt konsultacyjny

11-26 marca, czytelnia Pod Sowami, ul. gen. Zajączka 8

Spotkanie warsztatowe podsumowujące etap konsultacji

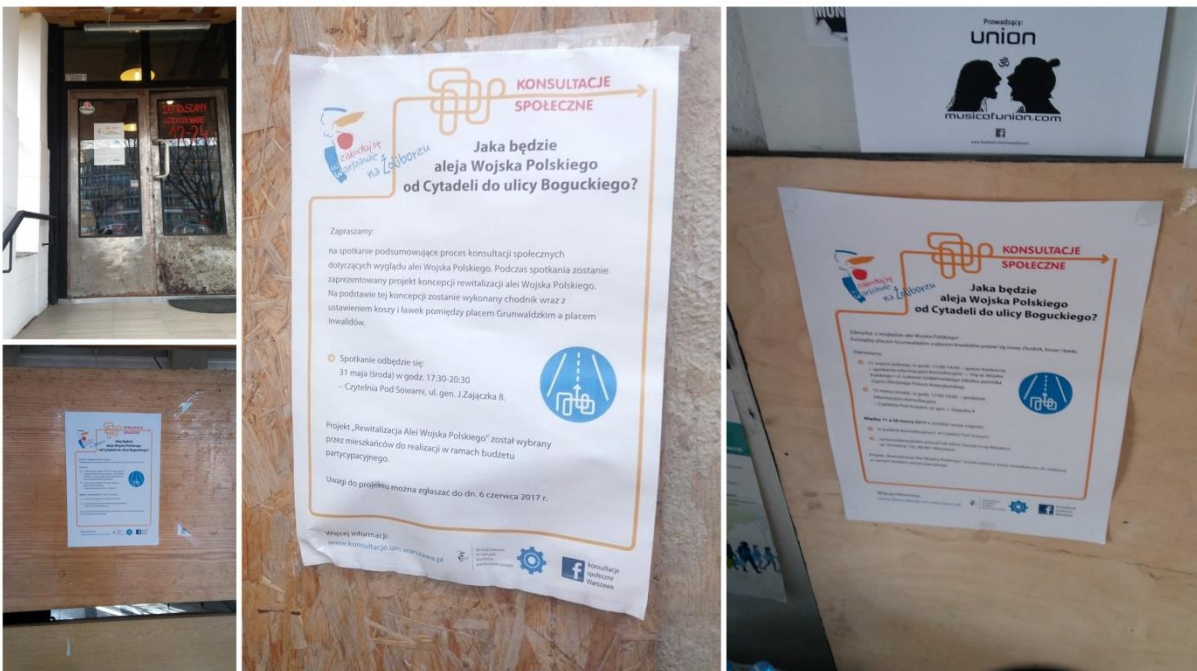
31 maja 2017 (środa), w godzinach 17.30-19.30, czytelnia Pod Sowami, ul. gen.
Zajączka 8

II INFORMACJE O PROCESIE

Celem **warsztatów z mieszkańcami** było zebranie zgłaszanych przez mieszkańców uwag do projektu zmian aranżacji terenu Alei Wojska Polskiego. Proces konsultacji obejmował:

- dwa spotkania warsztatowe
- punkt konsultacyjny
- możliwość nadsyłania uwag przez e-mail
- spotkanie prezentujące koncepcję zagospodarowania alei.

Spotkania warsztatowe odbyły się dwukrotnie. Pierwsze spotkanie przeprowadzono w sobotę 11 marca 2017, w godzinach 11:00-14:00. W spotkaniu uczestniczyło 26 osób (w tym osoby z dziećmi, właściciele psów), a także przedstawiciele jednostek miejskich: stołecznego Konserwatora Zabytków ZOM, ZDM, CKS oraz projektantka z firmy Abies Architektura Krajobrazu, która przygotowała koncepcję rewitalizacji. Pierwsze spotkanie było poprzedzone godzinnym spacerem z warsavianistą. Drugie spotkanie zorganizowano w tygodniu, w środę 15 marca 2017, w godzinach 17.00-19.00. W spotkaniu uczestniczyło 28 osób, część z tych osób była uczestnikami spotkania sobotniego, na sali byli przedstawiciele ZDM, ZOM oraz projektantka. Oba spotkania warsztatowe odbywały się według tego samego, opisanego poniżej scenariusza.

SPACER

- Rozpoczęcie – przedstawienie zespołu moderatorok, informacje o celu spaceru, informacje o procesie konsultacji (obszar, tematy, przebieg) – ZAŁĄCZNIK 1
- Przekazanie prowadzenia spaceru warszawiąńskie Piotrowi Wierzbickiemu
- W trakcie spaceru mieszkańcy przekazywali uwagi na przekazanych post-itach, robili zdjęcia a następnie przesyłali je z komentarzem na adres konsultacji.

SPOTKANIA WARSZTATOWE

- Podział na stoły (grupy robocze), z każdą z grup pracowała moderatorka. Uczestnicy zostali poproszeni o zapisanie i umieszczenie indywidualnie zapisanych „uwag, propozycji lub postulatów dotyczących rewitalizacji al. Wojska Polskiego” na post-itach. Następnie poproszono uczestników o uporządkowanie zebranych w grupie propozycji na flipcharcie w podziale na 4 obszary tematyczne: zielen / infrastruktura / charakter przestrzeni/ nowe elementy.
- Dyskusja – zebranie propozycji grup, ich uporządkowanie i podsumowanie
- Część informacyjna - prezentacja przedstawiona przez projektantkę - informacja o uwarunkowaniach MPZP i jego konsekwencjach dla projektu koncepcyjnego, komentarz do wytycznych konserwatora zabytków, informacja dotycząca zieleni (ZOM).
- Dyskusja podsumowująca, informacja o dalszych działaniach.

Podsumowanie dyskusji

Dyskusja dotycząca charakteru alei Wojska Polskiego potwierdziła postrzeganie tego miejsca, jako założenia historycznego, osiowego, monumentalnego, a jednocześnie jako dużej otwartej przestrzeni, stanowiącej miejsce rekreacji, spotkań, spacerów (także z psami), odpoczynku w cieniu. Podkreślano wartość zieleni, zarówno w kontekście estetycznym, jak i praktycznym (cień, odpylanie, redukcja hałasu).

Aleja jest miejscem nawiązującym do historii, poprzez estetyczne nawiązania do okresu modernizmu oraz funkcję reprezentacyjnej osi, mieszczącej pomniki związane z historią oręża polskiego.

Ze względu na wspomniane dwa aspekty alei jako miejsca, proponowane zmiany dotyczyły zarówno rozwiązań podkreślających osiowość (łączenie ciągów pieszych, zadbanie o osiowość, stylistyka i estetyka), jak i praktycznych aspektów użytkowania (rodzaje ławek, koszy na śmieci, mała architektura, dostępność toalet, miejsca spotkań, dbałość o zieleń, ścieżki rowerowe, ciągłość tras pieszych, rozwiązania dla psów). Szczegółowe uwagi dotyczące wspomnianych kwestii były bardzo liczne i w wielu przypadkach miały techniczny charakter, dlatego zostały zebrane w osobnym dokumencie (patrz załączniki do raportu) i przekazane zespołowi projektantów.

Prezentacja koncepcji zagospodarowania al. Wojska Polskiego

Spotkanie podsumowujące proces konsultacji zorganizowano w środę 31 maja 2017, w godzinach 17.30-19.30. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele ZDM oraz projektantka. Podczas spotkania zaprezentowano krótko proces przeprowadzenia konsultacji społecznych, a następnie projektantka szczegółowo omówiła koncepcję zagospodarowania al. Wojska Polskiego. Podczas dyskusji wyjaśniano wątpliwości mieszkańców, projektantka odpowiadała na pytania, zbierane też były propozycje uczestników co do zmian w projekcie. Uwagi i komentarze były zbierane także drogą mailową do 9 czerwca 2017 i stanowią załączniki do raportu. Poniżej znajduje się zwięzłe podsumowanie zebranych uwag.

Uwagi po spotkaniu prezentującym koncepcję 31 maja 2017 (środa)

Zasugerowano wybór elementów wyposażenia estetycznie bardziej zbliżonych do stylu modernistycznego, charakterystycznego dla założenia al. Wojska Polskiego lub zupełną z nich rezygnację. Rekomendacje dotyczyły wyglądu oraz materiałów, z których wykonane powinny być elementy małej infrastruktury, z uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa.

Dużo uwagi poświęcono tematowi oświetlenia ze względu na poczucie bezpieczeństwa. Postulowano dobre doświetlenie środka alei, mieszkańcy szczególnie nacisk położyli na przeprowadzenie starannej analizy projektu oświetlenia alei (natężenie światła, odporność słupków na wandalizm, awaryjność, koszty instalacji, usunięcie dotychczasowych latarni), dla zachowania poczucia bezpieczeństwa.

Przecznice al. Wojska Polskiego powinny zostać docelowo wyniesione do poziomu chodnika, na razie będą wymalowane na nich przejścia dla pieszych. Powinien też zostać wprowadzony zakaz zatrzymywania się oraz ograniczenie prędkości. Dzięki temu, centralna ścieżka zostanie połączona w ciąg. Rozważano też konieczność wytyczenia przejść dla pieszych w ciągu al. Wojska Polskiego, które ułatwiłyby dostęp do wewnętrznego skweru oraz proponowano uspokojenie ruchu na całej długości alei.

Zwrócono uwagę, że likwidacja ukośnych ciągów pieszych (tzw. przedeptów), choć jest uzasadniona ze względów estetycznych i kompozycyjnych, to jednak stoi w sprzeczności z codziennym użytkowaniem alei.

Placyki wzdłuż ciągu pieszego są rozwiązaniem przewidzianym w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego i w przyszłości mogą (lecz nie muszą) znaleźć się na nich pomniki lub inne elementy. Zaproponowano dodanie elementów wodnych, które dawałyby szumiący dźwięk odmienny od hałasu ulicy. Innym rozwiązaniem jest umieszczenie tam poidel. Mieszkańcy zwracali uwagę, że z ich punktu widzenia, pożądane jest zmniejszenie rozmiaru placyków (np. do 8-10 m²) na rzecz zachowania jak największej ilości powierzchni zieleni, stosowanie rozwiązań nawierzchni wodoprzepuszczalnych, ochronę istniejącego drzewostanu i zachowanie kameralnego klimatu przestrzeni zieleni. Padały również krytyczne głosy dotyczące zastosowanych tam twardych nawierzchni.

W odniesieniu do nawierzchni, zwrócono uwagę, że w projekcie można odnaleźć kilka różnych rodzajów nawierzchni na terenie alei. Nawierzchnia powinna zapewniać łatwe sprzątanie (odśnieżanie, zamiatanie) oraz bezproblemowe poruszanie się użytkowników w różnych porach dnia i roku (w tym osób na wózkach inwalidzkich, niepełnosprawnych, z wózkami dziecięcymi itp.) – postulowano więc ujednoczenie nawierzchni i przystosowanie ich dla wszystkich użytkowników. Pewne wątpliwości budziło także wytyczenie trzech ciągów pieszych (centralny szerszy i dwa boczne).

W kwestii roślinności, zaproponowano rozważenie krzewów zimozielonych. Jednak zastosowane rozwiązanie – a więc krzewy liściaste, sezonowe, po pierwsze absorbują więcej pyłów, a po drugie nadają alei naturalności związanej ze zmiennością pór roku. Postulowano wprowadzenie roślinności ozdobnej podkreślającej najważniejsze miejsca na terenie alei, w rejonie istniejących pomników, w rejonie placyków projektowanych, w sąsiedztwie ławek, wygrodzenie zielenią od istniejących ulic w formie aneksów. Zaapelowano również o rezygnację z nasadzeń krzewów w układach poprzecznych do przebiegu alei, jedynie na rzecz podłużnych oraz postulowano rezygnację z pomysłu otaczaniu ławek przez obsadzenia krzewami ze wszystkich stron. Wspomniano również o konieczności utrzymania.

Na odcinku pomiędzy ul. Mierosławskiego a pl. Inwalidów, z racji swojego bardziej lokalnego charakteru, wzmocnianego sąsiedztwem parku Fosa zaproponowano wprowadzenie uporządkowanej przestrzeni dla imprez czy targowisk.

Podsumowanie

Celem przygotowanego opracowania jest zaprezentowanie docelowej, przyszłościowej wizji rewitalizacji historycznej alei położonej w ważnym miejscu dla dzielnicy i miasta oraz akceptowanej przez mieszkańców.

Budżet przewidziany na ten rok obejmie realizację centralnego ciągu pieszego z wyposażeniem w ławki, kosze i pojemniki na psie odchody.

Ponadto zrealizowane zostaną przejścia dla pieszych (pasy) na odcinkach dróg przecinających ciąg centralny oraz wprowadzone będą ograniczenia prędkości i zakaz zatrzymywania dla samochodów. Pozostałe elementy prezentowanej koncepcji mogą być realizowane w przyszłości, w zależności od środków przeznaczonych na ten cel.